

Hilarion vergiess myr. want sint dat ich dit cleit an goech. so en hant ich nie gegessen van dem ghenē dat men doedet. **S**er byschoff sprach van der tijt dat ich dyt cleyt ontfinck. soe lies ich gheynē mynschen slaffen der geth yntgeen mich hadde. ynde ich slieff ouch niet. als ich geth yntgheen yemans hadde. **D**ae sprach der abt **H**ilarion. **V**erziyke myr dat. **W**ant du bist besser dan ich. **S**er abt johannes meinde he enwoude niet arbeiden. ghelich als dye engele doen. mer he wolde god dienen steet lich sonder vp hoeren. ynde he ontcleyd sich ynd ginc nact yū bleeff eyn weche in der wuestenie. ynde ass niet. **W**er dae yn wart hungheren. ynde dye vlieghe ynd dye wespē yn gāz gewunt hadden. **S**o tierde he weder. in clopte vur sijns broeders doere. **I**nde der broeder sprach. **W**er bist du. **H**e antworde. **ich** byn johānes. **I**nde der broeder sprach. **D**u en bist niet. want johānes is eyn engel geworden. ynd he en is niet mer vnder den mynschen. **J**ohānes sprach. **W**erlich ich byn it. **I**nd he dede ym dye doere niet vp. mer he lies yn daer sitzen ynd hungheren bis vnder anderen morggen. **I**nd dae dede he dye doere vp ynd sprach. **B**ist du eyn mynsche. soe moest du weder arbeiden vp dat du voitsel hauen moighes ind leuen. **W**er bist du eyn engel. wair ym wolt du dan in die celle gain. **J**ohānes sprach. **B**roeder vergheue myr dat. wāt ich hant gesundicht. **I**nd dae he steruen soude soe baden yn dye broeder dat he

yn lassen woude eyn kort heilsame wort vur dye erfnisse. **I**nde he versuchte ynde sprach. **T**ye endede ich mynen eyghen willen. noch ich enkerde yemans geth dat ich niet zo vorrens gedain hadde.

Die legende van seut Pastor dē hilligē mā

Pastor dē hilligē abt woende menich iair in der wuestenie in groisser astinēcie ynd hillicheit. **V**p eyn tijt dae syn moeder yn. yū syn broeder begheerde zo sien. ynde sy dat niet vercrighen moechte. soe warde sy. ynde als sy vp eynen dach in dye kyrche gaen solden. soe quacm sy yn yntgheen gaen. ind sy vluen ind ginghen in yr celle ind sloessen dye doere zo vur yrem aens gesichte. ynd sy bleeff vur der doere stain ynd sy rieff all weenede. **I**nd pastor quam zo der doere in sprach

Handwritten signature or note in brown ink, possibly reading 'Dini Augustijn van'.

Dalt wijs wairvum roeffs du alsus
 Ende dae sy yn hoerde. soe rieff sy
 meer ynd weende ynd sprach **M**yn
 soene ich wil vch sien. Wat is dat
 off ich vch ny sie. **E**n byn ich nyet
 vwer lieff moider die vch gesoeghet
 han. yn ich bin ny ganz vol grau
 wes hairs van altheiden. yr soen
 atworde yr. **W**olt du vns hier sien
 off in dem anderen leuen. **S**y ant
 worde. **O**ff ich vch hier nyet en sie.
 sal ich vch dan hier nae sien. **H**e at
 worde. **M**achst du geduldlich ver
 draghe dat du vns hier nyet ensies
 soe sals du vns dair sunder zwinel
 sien. **I**nd sy ginck vroelich van da
 ynd sprach. **S**al ich vch dan sien.
 soe wil ich vch hier niet sien.

Pastor leerde syne broed ind sprach
 Verwaren sich. yn vp sich selfs mer
 cken. ynd vnderscheit zo han. dat
 syn wercken der vernunftige sieten
 Armoit ynd moeyenisse yn beschei
 denheyt dat syn wyrclynges des ein
 samen leuens. **E**yn monich d'zwey
 dinghe hast der mach vry syn van
 deser werlt. **I**nd dae yn eyn broider
 vraghede. **W**elche sy weren. **H**e at
 worde. **V**leschliche ruste ynde ydel
 glorie. **W**olt du rast vinden in de
 ser werlt ynd hier nae. **S**oe sprich
 in allen sachen. **W**eer byn ich ynde
 en ordele nyemans. **E**yn broi
 der sprach zo sent **P**astor dat he ge
 stoert were ynd dat he syn stat lais
 sen wolde vm dat he erlyghe woirt
 gehoert hadde van eyn broider die
 yn niet gesticht en hadden. **I**n sent
 pastor sprach dat he dese wourdē niet
 ghetoenen en solde. vm dat sy niet
 waer en weren. **I**nd dae der broed
 sprach. dat sy wair weren want eyn
 getrouwe broid hadde ym die woirt

ghesecht. **P**astor sprach. **H**e en is
 niet getrouwe der die saghet. **W**at
 hadde he getrouwe gewest he en sol
 de dyr dit niet gesecht han. **I**nd d'
 broeder sprach. **I**ch hain idt gesien.
 mit mynen oughen. **I**nd dae he yn
 vraghede van dem cass ynd van de
 balcken wat dat weer. **S**oe antwor
 de he dat cass is eyn cass. ynde der
 balck is eyn balck. **P**astor sprach.
Sez in dyn hertze dat dyn sunde
 syn als eyn balck. yn syn sunde syn
 als eyn cass. **I**t was eyn broi
 der der eyn groys sunde hadde ghe
 dain. ynd he woude penitencie dair
 vur doin drie jair. **I**nd he vraghe
 de den abt pastor off dat veel weer.
He antworde. it is veel. **I**nde dae
 men yn vraghede off he wolde dat
 he eyn jair penitencie dede. **S**o sprach
 he dat is veel. **I**nd dye dair by ston
 den dye sprachen. off he xl. daghe
 penitencie doin solde. **H**e antwor
 de dat is vele. ynde sprach voortan.
Ich meyn hait eyn mynsche berout
 we vyl ganzem hertzen. ynde duet
 dye sunde niet meer. dat vnse here
 ontsenct penitencie van drien da
 ghen. **E**uer sprach pastor **S**yn
 dry zo samen va welchē eynre wail
 rast. ynde der ander is tranck ynde
 danct god. yn der derde is yr dien
 re va gueden willen. **D**ese drii syn
 ghelijch recht off sy eyn werck dede
Dae ym eyn broeder claghe
 de dat he veel gedanckē hadde dair
 he mede in anyten were. **S**oe hies
 he yn vyss gain in den wynt ynde
 sprach **D**oin vp dyn schoeff ynd he
 griiff den wynt. **D**er broider sprach
 ich en machs niet doin. **I**nd pastor
 atworde. **A**lsus auch machs du niet
 werē den gedēckē dat sy in dich niet

Komen. mer dyr behoert zo dat du yn wederstaes. **H**e wart ge-
vraget vā einē broeder wat he doen
soelde mit synen erfzal dat ym ge-
laissen was. Ind he sprach dat he o-
uer drii daghe weder zo ym qwe-
me. Ind dae he weder gekomē was
soe sprach he zo ym Saghe ich. geiff
dat den priesteren. so soellen sy dair
mede wirtschafften Saghe ich. geiff
dat dyn alderē. so enbais du gheyn
loen. Saghe ich. geiff dat den armē
so bist du sicher. Inde dair vū due
wat du wolt. ich enachtes niet.

**Die legende van sent
arsenius dem hillighen abt.**

Arsenius doe
he noch in des loen-
vnes pallays was in
badt got dat he ym dē
wech der selicheit wol-
de wysen. so hoerde he eyn stēme die
sprach. Arseni vlie dye 'mynschē in
du sals selich werden Ind dair vū
so ginc he in die wuestenie. in wart

eyn monich. In als he eyn monich
wordē was in bedede euer zo got. so
hoerde he eyn stēme dye sprach Arse-
ni. Vlie. Swich yn Reste In vā d
rast wie dat mē sy begheere sal is ge-
schreue alsus. ic wart drii broed. ind
dye wordē all drii moniche. In der
eyn nam vp dat he wolde dye gene
dye in zwoydracht warē. vredighen
yn verjoynē. Der ander wolde dye
krackē versochē. ynd dye wercke d
barmherticheit an yn bewijsen Der
derde wolde in d eynicheit reste Der
eyrste arbeide in vū dye oeyndrech-
ticheit der mynshē. soe enmochte he
niet mallich behaghe ynd dair vū
began it yn verdriessen. ind quam
zo dē āderē. ynd den vant he dat he

ganz aff was in enē ode niet
volbrenghe dat gebot. ynd sy
wordē eyns ind ginghe zo dē
derdē d in der wuestenie was
Ind als sy dē yr verstoeryn-
ghe ind verdriess vertzelt had-
den So nā he wasser in ein be-
cken in sprach. Merck vp dat
wasser ind dat wasser was on-
clair ind onstant afftich Ind
euer sprach he. Siet nu we
stille in we clair is dat was-
ser In als sy dair in sagen. in
yr aengesichte sage So sprach
he. alsus ouch syn die gene die
ynd dē mynshē woene in die

verstoerynge so en moegen sy yr sū-
de niet sien Mer als sy resten so sien
sy yr sūde Men leest vā eynē āderen
vad. dae syn discipel zo ym sprach.
Vad du bist nu alt wordē. lais vns
ewenich bi die werlt gain. Der vad
ātworde Dair geyn vrouwe is. dair
lais vns gain. Der discipel sprach
Ind wair is eyn platz dair gheyn
vrouwe is. behaluen dye wuestenie

Dijne legende